

**ANALYSE
DELING AF NØGENBILLEDER
SAMMENLIGNING
UNGEPROFILUNDERSØGELSEN
2016/2017 - 2019/2020**

Udarbejdet af Fagudvalget Digital Dannelse, SSP Samrådet, September 2020

Halvering af unge der deler ulovlige nøgenbilleder

Unge deling af nøgenbilleder har ændret sig. Unge deler markant færre nøgenbilleder og film af andre, uden at have fået lov først - altså den ulovlige deling. Samtidig ses, at unge i uddannelsen nu i endnu højere grad deler nøgenbilleder og film af sig selv, mens udviklingen på ungdomsuddannelserne går i den modsatte retning. Den positive udvikling sker sandsynligvis efter Umbrella-sagerne og massive undervisnings- og oplysningsindsatser fra SSP i hele Danmark.

SSP samrådets fagudvalg for digital dannelse har foretaget en sammenligning af ungeprofilundersøgelserne i 2017 og i dag - tre år senere. Sammenligningen bygger på svar fra 96.843 unge fra uddannelser og ungdomsuddannelserne spredt over hele Danmark. Metodisk er de sammenlignede undersøgelser ikke repræsentative men bygger på et højt antal besvarelser fra store-, mellem- og mindre kommuner, der geografisk er spredt over hele Danmark. Sammenligningens resultater bruges derfor kun til at give en indikation på niveau og udvikling.

Deling af nøgenbilleder af sig selv

I 7-9. klasse ses en generel stigning i antal unge der deler nøgenbilleder af sig selv - Det er ca. hver 10. der har konkret erfaring og det er dermed langt fra almindeligt at gøre det. I 7. klasse indikerer sammenligningen, at der er tale om over en fordobling af unge der deler nøgenbilleder eller film, således det nu også her er ca. hver 10. der har erfaring med det - heraf flest piger.

I ungdomsuddannelserne ses modsat et fald i unge der deler seksualiserede billeder og film af sig selv. I ungdomsuddannelserne er det nu hver syvende ung der har konkret erfaring med det - Sammenligningen viser dermed, at det langt fra opleves som normalt at dele nøgenbilleder af sig selv. Der ses ingen forskel i drenge og pigers adfærd.

Deling af nøgenbilleder af andre - uden samtykke

Sammenligningen viser, det er meget få unge der deler nøgenbilleder af andre, uden at have fået lov til det først. I uddannelsen ses et massivt fald i unge der deler nøgenbilleder af andre unge uden at have fået lov. I 8. og 9. klasse er der tale om over en halvering, således at det i dag er ca. 2% der har konkret erfaring med det.

I ungdomsuddannelserne er der tale om et endnu mere markant fald i deling af nøgenbilleder uden samtykke. Sammenligningen indikerer et fald til under en tredjedel af det tidligere niveau. Det er således nu under 2% af de unge på ungdomsuddannelserne der har konkret erfaring med det i dag - heraf næsten 6 gange så mange drenge end piger.

Faldet i unges deling af nøgenbilleder uden samtykke er en særdeles positiv udvikling, da deling af nøgenbilleder uden samtykke har massive og skadelige indvirkninger på de unges hverdag efterfølgende. Deling af nøgenbilleder af andre uden samtykke er omfattet af straffeloven og kendes bedst fra de omfattende Umbrella-sager, hvor over 1150 unge blev sigtet. For ca. halvdelen af de dømte blev sagen afgjort som "deling af børneporno" med betingede fængselsdomme med 7 - 20 dage til følge. Den anden halvdel blev primært afgjort som "krænkende billeddeling" med bøder på 1500 kr. til følge. For begge typer domme medfølger indgribende plet på børneattesten således, at de dømte ikke længere må arbejde med børn hverken frivilligt eller som del af et arbejde, og derudover har indflydelse på mulighederne for indrejse i forskellige lande.

Modtagelse af nøgenbilleder

Når vi kigger på hvor mange unge der har modtaget nøgenbilleder af andre ses samme udvikling. Sammenligningen indikerer et fald i antal unge der har modtaget nøgenbilleder af andre, hvor der ikke er givet lov til det. I 8. og 9. klasse ses et fald på næsten en halvering. Modsat ses der i 7. årgang en lille stigning som påkalder sig opmærksomhed fremadrettet. Stigningen viser nødvendigheden af at fastholde forebyggende indsatser tidligt og vedholdende over tid.

I ungdomsuddannelserne ses ligeledes en halvering således, at hver tiende ung i dag har konkret erfaring med at modtage et nøgenbillede af andre, der ikke har givet lov til det.

Indsatser flytter holdninger

SSP over hele Danmark har sat massiv fokus på forebyggelse af digitale sexkrænkelser efter Umbrella-sagerne. Over hele landet er der sat fokus på den digitale dannelse for både børn, unge og forældre, gennem undervisning i klasserne, dialog med unge i klubber, skoler og på gader samt anvendelse af undervisningsmaterialer, som fx "Dit liv på nettet". Noget tyder på, at denne indsats - sammen med retssystemets tydeliggørelse af grænser for delingen, nu ses i de unges adfærd. Det er ikke ulovligt at have et digitalt sexliv med sin partner - men der skal spørges først - og slettes med det samme når man ikke er i et forhold længere. Deling med andre, uden for kæresteforholdet, er kriminelt - og udviklingen indikerer, at de unge er ved at lære grænsen for det.

SSP samrådets "Fagudvalg for Digital Dannelse" finder det væsentligt, at udviklingen i ungekulturen styrkes endnu mere, da de personlige konsekvenser for både piger og drenge der får delt deres mest intime og private dele af sig selv, er omfattende og altødelæggende, lang tid ind i voksentilværelsen. Det er derfor væsentligt, at det gode oplysende og forebyggende arbejde fastholdes og udbygges i en tid hvor der kan ses et positivt skred i holdninger og adfærd. Ligeledes er det væsentligt at de forebyggende indsatser ift. deling af seksualiserede billeder opstartes inden 7. klasse, da niveauet for deling her er øget og nu ligger stort set på niveau med resten af udskoling - og endda højere end ungdomsuddannelserne.

Yderligere oplysninger:

Jesper Mørkholt, SSP konsulent Jammerbugt Kommune: 4191 1573

Kristian Kilt, SSP konsulent Odder Kommune: 2090 3411

Analyse

Metodisk om sammenligningen:

Antal besvarelser:	2016/2017	2019/2020
7. klasse	10438	11584
8. klasse	9231	10314
9. klasse	8611	9094
Ungdomsuddannelser	20804	16767
I alt	49084	47759

Ungeprofilundersøgelserne i 2016/2017 og 2019/2020 er populationsundersøgelser og dermed ikke repræsentative. Undersøgelserne bygger på et stort antal besvarelser, hvor BørnUngeLiv oplyser, at disse er fordelt på både store-, mellem- og små kommuner, der geografisk er spredt over hele Danmark. I alt indgår 96.843 besvarelser i sammenligningen. Sammenligningen bruges til at give en indikation på hvordan niveauet og udviklingen er - men kan ikke bruges til at give et repræsentativt svar. Her henvises til Vives kommende rapport, hvor Ungeprofilundersøgelsen for 2019/2020 offentliggøres på nationalt niveau.

Sammenligning

	Ungeprofilundersøgelsen 2019/2020 sammenlignet med Ungeprofilundersøgelsen 2016/2017	Kommentar
Har du indenfor de sidste 12 måneder delt et seksuelt billede/video af dig selv, i fx undertøj eller nøgen?	<p>7. klasse: 9% (4,1% i 2017) Pige: 9,8% (4,4% i 2017) Dreng: 8,2% (3,9% i 2017)</p> <p>8. klasse: 10% (8,7% i 2017) Pige: 11% (9,4% i 2017) Dreng: 8,7% (7,9% i 2017)</p> <p>9. klasse: 12% (12% i 2017) Pige: 13% (11% i 2017) Dreng: 12% (12% i 2017)</p> <p>Ungdomsuddannelserne: 15% (18% i 2017) Pige: 15% Dreng: 15%</p>	<p>I grundskolen ses en generel stigning i antal unge der deler seksualiserede billeder og film af sig selv. I 7. årgang er der tale om over en fordobling.</p> <p>I ungdomsuddannelserne ses modsat et fald i unge der deler seksualiserede billeder og film af sig selv.</p>

<p>Har du indenfor de sidste 12 måneder delt et seksuelt billede af andre, fx i undertøj eller nøgen, hvor du ikke havde fået lov til det?</p>	<p>7. klasse: 2,1% (2,2% i 2017) Pige: 1% (1,4% i 2017) Dreng: 2,2% (3,1% i 2017)</p> <p>8. klasse: 2,2% (5,1% i 2017) Pige: 1% (2,9% i 2017) Dreng: 3,3% (7,2% i 2017)</p> <p>9. klasse: 2,5% (6,1% i 2017) Pige: 1% (2,5% i 2017) Dreng: 4% (9,5% i 2017)</p> <p>Ungdomsuddannelserne: 1,8% (6,1% i 2017) Pige: 0,6% Dreng: 3,3%</p>	<p>I grundskolen ses et fald i unge der deler seksualiserede billeder af andre unge uden at have fået lov. I 8. og 9. klasse er der tale om mere end en halvering.</p> <p>I ungdomsuddannelserne er der tale om et fald fra 6,1% i 2017, til 1,8% i 2020 og dermed et fald til under en tredjedel af tidligere niveau. Der er markant flere drenge end piger der deler.</p>
<p>Har du indenfor de sidste 12 måneder modtaget seksuelt billede/video af andre, fx i undertøj eller nøgen hvor personen selv ikke havde givet lov til det</p>	<p>7. klasse: 11% (9,4% i 2017) Pige: 11% (8,8% i 2017) Dreng: 12% (10% i 2017)</p> <p>8. klasse: 12% (17% i 2017) Pige: 12% (15% i 2017) Dreng: 13% (18% i 2017)</p> <p>9. klasse: 11% (20% i 2017) Pige: 10% (16% i 2017) Dreng: 12% (24% i 2017)</p> <p>Ungdomsuddannelserne: 9,2% (20% i 2017) Pige: 7,3% Dreng: 11%</p>	<p>Der ses et generelt fald i antal unge der har modtaget seksualiserede billeder af andre, hvor der ikke er givet lov til det. I 8. og 9. klasse ses et fald på næsten en halvering.</p> <p>I ungdomsuddannelserne ses et fald fra 20% af unge som havde modtaget billeder i 2017, til i dag, hvor 9% har modtaget samme billeder. Der er altså igen tale om over en halvering.</p>